

REFERAT Byrådet d. 07-04-2026

Mødedato Tirsdag d. 07. april 2026 kl. 17:00

Mødested Byrådssalen

Mødedeltagere Jesper Frost Rasmussen (V), Kurt Bjerrum (V), Maria Høj Pedersen (V), Tina Skov Larsen (V), Henning Ravn (V) (Afbud), Emil Pedersen (V), Anders Rohr Jørgensen (V), Karsten Degnbol (V), Hans Erik Andersen (V), Klaus Sandfeld (V), Henrik Andersen (V), Nicolaj Aarøe (C), May-Britt Andrea Andersen (C), Dino Selimovic (C), Susanne Dyreborg (Æ), Linda Lund Lauridsen (Æ), Peter Nikolajsen (I), Mads Engelund Larsen (O), Bo H. Hollænder (O), Anne Marie Geisler Andersen (B) (Afbud), Karin Schwartz (A) (Afbud), Mads Lustrup (A), Signe Jørgensen (A), Ulla Koman-Mejer (A), Frederik Vestergaard Jørgensen (A), Mikkel Ammitzbøll (F), Nanna Kastorp (F), Hans Erik Møller (løsgænger), Henning Hyllested (Ø), Sarah Nørris (Ø), Michael Harbøll (Løsgænger), Mussa Utto (A - stedfortræder for Karin Schwartz), Pernille Plantener (V - stedfortræder for Henning Ravn), Tobias Wittendorff Lund (B - stedfortræder for Anne Marie G. Andersen)

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Anmodning fra Ribe Handel om tilladelse til at holde åbent i Ribes butikker i forbindelse med Tuli	5
Etablering af fælles IT-drift for server og netværk i Syddanmark.....	8
Årlig orientering om administrativt afgjorte renoveringssager i 2025.....	13
Godkendelse af nye vedtægter for Handicaprådet.....	16
Modtagelse af tilskud vedrørende VE på land i 2026.....	19
Aftale med Miljø- og Ligestillingsministeriet v. Kystdirektoratet om statslig forundersøgelse af Esb	24
Orientering om magtanvendelser på det specialiserede voksenområde i 2025.....	28
Opgørelse over magtanvendelse og værgemål 2025 på ældreområdet.....	36
Orientering om tilsyn der er gennemført af Socialtilsyn Syd i 2025.....	43
Lukket: Godkendelse af underskriftsblad.....	48

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

Beslutning Byrådet 07.04.2026

Godkendt.

Mussa Utto (A) deltog som stedfortræder for Karin Schwartz (A)

Tobias Wittendorff Lund (B) deltog som stedfortræder for Anne Marie G Andersen (B)

Pernille Plantener (V) deltog som stedfortræder for Henning Ravn (V)

Punkt 2: Anmodning fra Ribe Handel om tilladelse til at holde åbent i Ribes butikker i forbindelse med Tulipanfesten 2026

EMN-26/0002096

Resumé

Ribe Handel har fremsendt en anmodning til Esbjerg Kommune om tilladelse til at holde åbent i Ribes butikker på 1. pinsedag (søndag den 24. maj) og 2. pinsedag (mandag den 25. maj) i forbindelse med Tulipanfesten 2026.

I pinsen 2026 afholdes der også Folkemøde i Ribe, som tager udgangspunkt i Ansgars liv og virke - den mand, der for 1200 år siden bragte kristendommen til Danmark.

Sagsfremstilling

Pinsen 2026 bliver en helt særlig tid i Ribe, da byen danner rammerne om to store begivenheder, Tulipanfesten og Folkemødet, der tilsammen forventes at tiltrække tusindvis af deltagere og besøgende fra hele landet.

Tulipanfesten, der afholdes den 22. - 25. maj 2026 er en årlig traditionsrig folkefest - og en af de største i Syd- og Sønderjylland. Tulipanfesten byder på parader, koncerter og aktiviteter i hele byen. Tulipanfesten har eksisteret i mere end 70 år.

Borgmesteren forestår den officielle åbning af Tulipanfesten 2026 og deltager i arrangementet som Esbjerg Kommunes officielle repræsentant.

Tulipanfesten afvikles i 2026 i dagene omkring Pinsen, dvs. i dagene 22. - 25. maj, hvoraf den 24. og 25. maj er 1. og 2. pinsedag. Ifølge lov om detailsalg fra butikker mv. § 2 er det ikke tilladt at holde åbent i butikkerne disse dage. Det er dog muligt at få tilladelse til at holde åbent ved særlige lejligheder. Tilladelsen gives af Erhvervsstyrelsen efter indstilling fra Byrådet. Tilladelse kan gives til såvel enkeltstående arrangementer som årligt tilbagevendende begivenheder.

Det bemærkes, at Byrådet tidligere har indstillet til Erhvervsstyrelsen, at der blev meddelt tilladelse til at holde åbent i Ribes butikker på helligdage i forbindelse med Tulipanfesten. Erhvervsstyrelsen har tidligere meddelt tilladelse til, at der kunne holdes åbent disse dage.

Lovgrundlag, planer mv.

Lov om detailsalg fra butikker mv. § 2

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at Byrådet indstiller til Erhvervsstyrelsen, at der meddeles tilladelse til at holde åbent i butikkerne i Ribe på 1. og 2. Pinsedag i forbindelse med Tulipanfesten 2026.

Beslutning Byrådet 07.04.2026

Godkendt.

Mussa Utto (A) deltog som stedfortræder for Karin Schwartz (A)

Tobias Wittendorff Lund (B) deltog som stedfortræder for Anne Marie G Andersen (B)

Pernille Plantener (V) deltog som stedfortræder for Henning Ravn (V)

Punkt 3: Etablering af fælles IT-drift for server og netværk i Syddanmark

EMN-26/0001873

Bilag

Forståelsespapir for kommunerne i Syddanmark ift IT-serviceorganisationer

Notat angående transitionsorganisation

Notat om organisationsmodeller ved Kammaradvokaten

Oversigt over kommunernes IT-opgaver

Årsager til fravalg og tilvalg af indstillet samarbejdsform

Resumé

I forlængelse af Økonomiaftalen for 2026 (ØA26) mellem regeringen og KL skal kommunerne senest den 1. januar 2027 have etableret sig i 4-5 kommunale it-serviceorganisationer omhandlede server- og netværksdrift for at styrke cybersikkerheden. Med denne sag søges der mandat til at arbejde videre med en model baseret på et interessentskab (I/S) som §60-fællesskab for de 22 syddanske kommuner. I september 2026 fremlægges der forventeligt en sag til endelig politisk godkendelse af samarbejdet.

Sagsfremstilling

I Økonomiaftalen for 2026 (ØA26) blev regeringen og KL enige om, at kommunerne senest den 1. januar 2027 skal have etableret sig i 4-5 kommunale it-serviceorganisationer med geografisk udgangspunkt i de fire regioner. Baggrunden for denne politiske aftale er den stadig mere omfattende og komplekse cybertrussel og udfordringer med at rekruttere IT-specialister, som kommunerne står overfor.

De 4-5 IT-serviceorganisationer skal inden udgangen af 2027 stå for kommunernes server- og netværksdrift. Serverdrift forstås som de servere som kommunen driver. Netværksdrift betyder drift af kommunens netværksadgange i kommunens bygninger.

Formålet er at styrke cybersikkerheden i kommunerne og dermed sikre en høj driftssikkerhed af den IT-infrastruktur, som understøtter alle dele af kommunernes opgaveløsning – fra myndighedsopgaver til dagtilbud, skoler, hjemmepleje, specialiserede tilbud og kritiske forsyningsområder. Derudover kan det understøtte rekruttering af IT-specialister i kommunerne.

De 22 kommuner i KKR-Syddanmark har gennem indledende dialoger tilkendegivet at ville arbejde videre mod en løsning i regi af et I/S som §60-fællesskab.

Denne sag giver forvaltningen mandat til at arbejde videre mod en endelig politisk sag til beslutning i alle 22 kommuner - forventeligt september 2026.

Samarbejdsform

Siden indgåelsen af ØA26 har der været arbejdet med at kortlægge de forskellige mulige organiseringsmodeller, der kan anvendes. I/S som §60-fællesskab indstilles som samarbejdsform, fordi I/S-modellen understøtter det syddanske forståelsespapirs princip om at prioritere det kommunale selvstyre og det politiske prioriteringsrum, da I/S-modellen giver en tættere demokratisk kontrol end f.eks. et aktieselskab. En væsentlig årsag til at fravælge udbydermodellen (lov 548) er, at de nuværende økonomiske tærskelværdier vurderes at være for lave til at rumme de største kommuner. En tilpasning af tærskelværdierne vil kræve en lovændring med en forventet tidshorisont på 9-12 måneder. Uddybende begrundelser for fravalg af de øvrige mulige samarbejdsformer findes i vedlagte bilag. Derudover er notat fra Kammeradvokaten om mulige samarbejdsformer vedlagt.

Den indstillede samarbejdsform betyder, at kommunerne overdrager de juridiske kompetencer vedr.

nærmere definerede server og netværk til det oprettede I/S. Governancestrukturen for det kommende I/S beskrives i selskabets vedtægter og interessentskabskontrakten, der vil være en del af den politiske sag til september.

Den geografiske placering af det kommende I/S skal afklares frem mod beslutningssagen i september. I samme proces skal det afklares om I/S'et skal have en eller flere afdelinger.

Opgavesnit

Samarbejdet skal jf. ØA26 omhandle kommunernes server- og netværksopgaver. Det er en delmængde af de kommunale IT-opgaver, der grundlæggende kan opdeles i basis-IT og applikations-IT, hvor server og netværk hører til basis-IT. Hvordan disse to områder mere præcist og teknisk defineres i forhold til øvrige IT-opgaver vil hen over de kommende måneder blive kortlagt, så det er afklaret inden den endelige beslutningssag i september. I vedlagte bilag findes en overordnet model for kommunens IT-opgaver.

Foruden at levere IT-ydelser til egne driftsområder og ansatte er der en række andre enheder, som kommunerne også leverer IT-ydelser til som f.eks. selvejende institutioner. Hvordan sådanne enheder stilles vil også blive afklaret i de kommende måneder. Herunder mulige løsninger, såfremt de ikke kan videreføres i regi af et kommende I/S.

ØA26 angiver også, at der er en ambition om, at de øvrige basis-IT-opgaver frem mod 2030 også gradvist vil blive løst i tværkommunale samarbejder. Denne sag forholder sig ikke til det, idet det alene er relevant fælles server- og netværksdrift, der skal udføres af det kommende I/S.

Transitionsorganisation

En effektiv og vellykket transition kræver, at der etableres en transitionsorganisation med ressourcer til at få beskrevet opgaveløsningen, lavet de konkrete beslutningsoplæg, beskrevet den overordnede enterprisearkitektur og dannet de rette cybersikkerhedsforanstaltninger i det nye samarbejde. For at understøtte dette ansættes eller frikøbes ressourcer svarende til tre fuldtidsstillinger med kompetencer indenfor transitionsmanagement, jura, økonomi, enterprisearkitektur og cybersikkerhed til en transitionsorganisation. En af de første opgaver vil være at beskrive governancestrukturen for transitionsperioden med udgangspunkt i ét selskab for de 22 syddanske kommuner.

Videre er det centralt for en vellykket transition, at kommunernes IT-faglighed og lokale viden indtænkes kontinuerligt. Derfor skal transitionsorganisationen have tæt dialog - med fokus på bl.a. IT-faglighed og lokale forhold - og tilbagevendende møder med både de syddanske IT-chefer og de arbejdsgrupper, der forventeligt nedsættes.

Transitionsorganisationen vil i 2026 referere til de syddanske repræsentanter i den kommunale styregruppe om fælles IT-drift og fra 2027 til ledelsen af det kommende selskab.

Transitionsorganisationen forankres i Odense Kommune og etableres snarest muligt og frem til 1.1. 2028. De mere konkrete beskrivelser er vedlagt som bilag.

Lovgrundlag, planer mv.

Kommunestyrelseslovens §60 regulerer samarbejdsaftaler mellem kommuner, hvor der afgives juridisk kompetence. Under §60 findes §60a som I/S'et muligvis kan være omfattet af. Det vil bl.a. medføre, at Ankestyrelsen alene skal orienteres om vedtægter og vedtægtsændringer og ikke godkende dem. Hvorvidt det oprettede I/S vil kunne være omfattet af §60a er endnu uafklaret og skal vurderes frem mod den kommende sag i september.

Personaleforhold og arbejdsmiljø

Etableringen af et fælles I/S til server- og netværksdrift vil kunne få betydning for de medarbejderressourcer i kommunerne, som varetager netop server- og netværksdrift. Konsekvenserne herfor vil først blive kendt senere i processen og behandles således ikke i denne sag, men vil beskrives yderligere i beslutningssagen til september. Kommunaldirektøren vil sikre, at der sker behørig orientering og involvering af MED-systemet og berørte afdelinger.

Økonomi

De nærmere økonomiske forhold er endnu uafklaret og skal afklares frem mod endelig godkendelsessag. På den ene side forventes investeringer for at realisere ambitionen om at øge cybersikkerheden. På den anden side kan der være færre udgifter som følge af standardisering og stordrift. Det er KLs vurdering, at standardisering og stordriftsfordele kun i nogen grad vil kunne modvirke de ekstra udgifter til øget cybersikkerhed.

Der skal i den kommende periode udarbejdes en økonomimodel, som skal sikre et klart og fælles økonomisk grundlag for den fremtidige drift af den kommende it-serviceorganisation.

Udgifter til server- og netværksdrift udgør en mindre andel af kommunernes udgifter til IT. De er estimeret til at udgøre cirka 10% af kommunernes samlede IT-udgifter. Køb af varer og tjenesteydelser udgør cirka 80% af udgifterne til server og netværk, mens lønomkostninger udgør de resterende cirka 20 %.

Transitionsorganisationen forudsættes finansieret i 2026 med omprioriterede KKR-sekretariatsmidler svarende til tre årsværk. Det tilstræbes, at det oprettede I/S fra 1.1. 2027 finansierer transitionsorganisationen. Muligheder for dette vurderes ultimo 2026. De syddanske kommuner forventes at finansiere det oprettede I/S fra 2027.

Kompetencer

Økonomi & Bosætningsudvalget > Byrådet

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller til Økonomi & Bosætningsudvalget, at det indstilles til Byrådet:

- At forvaltningen gives mandat til at arbejde videre med, at der etableres samarbejde med de øvrige 21 kommuner i KKR-Syddanmark.
- At samarbejdet alene vil omhandle relevant server- og netværksdrift.
- At samarbejdet etableres i regi af et interessentskab (I/S) som §60-fællesskab.
- At der etableres en transitionsorganisation.

Beslutning Byrådet 07.04.2026

Godkendt.

Mussa Utto (A) deltog som stedfortræder for Karin Schwartz (A)

Tobias Wittendorff Lund (B) deltog som stedfortræder for Anne Marie G Andersen (B)

Pernille Plantener (V) deltog som stedfortræder for Henning Ravn (V)

Beslutningshistorik

Beslutning Økonomi & Bosætningsudvalget 23.03.2026 Punkt 8

Godkendt.

Punkt 4: Årlig orientering om administrativt afgjorte renoveringssager i 2025

EMN-25/0003014

Resumé

Esbjerg Kommune fungerer som tilsynsmyndighed for Støttet Byggeri og fører derfor tilsyn med de almene boligers økonomi, vedligeholdelse og overholdelse af centrale bestemmelser som vedtægter, beboerdemokrati og udlejning. Tilsynet skal sikre, at de almene boliger – som er opført med offentlig støtte – forvaltes ansvarligt og lever op til formålet om boligtilbud til alle borgere.

Byrådet besluttede den 8. april 2024, at der årligt skal fremsendes en orientering til Byrådet. Orienteringen skal ske med baggrund i administrativt afgjorte renoveringssager, der vedrører henholdsvis kollektiv råderet og væsentlig forandring.

Afgørelserne er en del af det tilsyn kommunen skal føre med de almene boligorganisationer.

Sagsfremstilling

Kollektiv råderet

Kollektiv råderet betyder, at afdelingen optager et fælles lån til at forberede køkkener, badeværelser eller andet. De beboere der vælger at bruge ordningen, betaler deres del af lånet tilbage over huslejen.

Nedenfor ses en oversigt over de administrativt afgjorte sager vedrørende kollektiv råderet i 2025:

Boligforening	Afdeling/Beliggenhed	Sagsbeskrivelse	Startshuseje pr. år	Sluthuseje pr. år	Huslejestigning i %
Bolig Syd Vest	Afd. 7720 - Schaubparken, Esbjerg	Kollektiv råderet, Modernisering af køkkener	771,00 kr. pr. m2	860,63 kr. pr. m2	12,60%

Væsentlig forandring

Væsentlig forandringer er større vedligeholdelsesarbejder, der omfatter hele afdelingen, f.eks. udskiftning af alle døre og vinduer.

Nedenfor ses en oversigt over de administrativt afgjorte sager vedrørende væsentlig forandringer i 2025:

Boligforening	Afdeling/Beliggenhed	Sagsbeskrivelse	Startshuseje pr. år	Sluthuseje pr. år	Huslejestigning i %
Boligforeningen Fremad	Afd. 7201 - Godthåbs Alle, Esbjerg Ø	Væsentlig forandring, Udskiftning af vinduer og døre	759,00 kr. pr. m2	851,00 kr. pr. m2	12,12%
Esbjerg almennyttige Boligselskab	Afd. 0429 - Polarparken, Esbjerg N	Væsentlig forandring, Udskiftning af fjernvarme	819,00 kr. pr. m2	834,00 kr. pr. m2	1,89%
Andels Bolig- og Byggeföreningen af 1932	Afd. 9314 - Ewaldsbakken, Esbjerg	Væsentlig forandring, Udskiftning af vinduer og døre	857,00 kr. pr. m2	907,00 kr. pr. m2	5,83%
Ungdomsbo*	Afd. 32 - Nygårdsvej, Esbjerg	Væsentlig forandring, Udskiftning af tag og vinduer	922,00 kr. pr. m2	1045,00 kr. pr. m2	13,34%
Arbejdernes Boligforening	Afd. 19 - Jagtvænget, Esbjerg V	Væsentlig forandring, Udskiftning af vinduer og døre	741,00 kr. pr. m2	808,00 kr. pr. m2	9,04%
Varde Bolig Administration	Afd. 0125 - Tjæreborg	Væsentlig forandring, Skure - AFSLAG			
Esbjerg Sociale Byggeselskab	Afd. 1 - Stavangervej, Esbjerg	Væsentlig forandring, Køkken	776,00 kr. pr. m2	794,00 kr. pr. m2	2,32%
Esbjerg almennyttige Boligselskab	Afd. 0429 - Polarparken, Esbjerg N	Væsentlig forandring, Etablering af fjernvarmerør	819,00 kr. pr. m2	859,00 kr. pr. m2	4,82%

*Ungdomsbo har siden behandlingen af denne sag skiftet navn til Esebolig.

Tilsynet har i de godkendte sager vurderet, at de ansøgte renoveringer har været nødvendige for at opretholde gode og sunde boliger, og at huslejestigningerne ligger på et rimeligt niveau. I enkelte

tilfælde er den procentvise stigning høj, men da der er tale om boliger med en lav husleje, vil huslejen fortsat være lav i det/de konkrete tilfælde.

Lovgrundlag, planer mv.

Almenboliglovens § 28 - Væsentlig forandring

Almenboliglovens § 10 stk. 3 - Forbedringsarbejder (kollektiv råderet)

Kompetencer

Økonomi- & Bosætningsudvalget -> Byrådet

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller, at Byrådet orienteres om de administrativt afgjorte sager vedrørende Støttet Byggeri i 2025.

Beslutning Byrådet 07.04.2026

Orientering givet.

Mussa Utto (A) deltog som stedfortræder for Karin Schwartz (A)

Tobias Wittendorff Lund (B) deltog som stedfortræder for Anne Marie G Andersen (B)

Pernille Plantener (V) deltog som stedfortræder for Henning Ravn (V)

Beslutningshistorik

Beslutning Økonomi & Bosætningsudvalget 23.03.2026 Punkt 9

Orientering givet.

Punkt 5: Godkendelse af nye vedtægter for Handicaprådet

EMN-26/0000977

Bilag

2026 - Handicaprådet - Nye vedtægter og Forretningsorden - Godkendt af Handicaprådet (1)

Resumé

Grundet nye forvaltnings- og udvalgsnavne samt beslutning af Byrådet den 6. oktober 2025 om at kommunens repræsentanter i Handicaprådet er ét medlem fra Sundhed Omsorg & Socialudvalget og ét medlem af Familie & Beskæftigelsesudvalget ønskes vedtægterne for Handicaprådet opdateret.

Sagsfremstilling

Grundet nye forvaltnings- og udvalgsnavne samt beslutning af Byrådet den 6. oktober 2025 om at kommunens repræsentanter i Handicaprådet er ét medlem fra Sundhed Omsorg & Socialudvalget og ét medlem af Familie & Beskæftigelsesudvalget ønskes vedtægterne for Handicaprådet opdateret.

Ændringerne er lavet med udgangspunkt i det ellers færdige dokument, der blev udarbejdet i efteråret 2025.

På Handicaprådsmøde den 5. februar 2026 fremsatte Anne Marie Geisler Andersen og Mads Engelund Larsen en bemærkning om, at de ikke finder det hensigtsmæssigt at indgå i formandskabet, da de ikke ønsker at kombinere deres rolle som udvalgsmedlemmer med rollen som formand eller næstformand i rådet. Det øvrige råd udtrykker forståelse for dette og et enigt råd beslutter, at sætningen af § 5 *“Det tilstræbes, at formandskabet består af et medlem fra de politiske udvalg og et medlem fra handicaporganisationerne”* udgår af vedtægterne.

Ændringer i Handicaprådets vedtægter kræver Byrådets godkendelse.

Da både Familie & Beskæftigelsesudvalget og Sundhed, Omsorg & Socialudvalget er repræsenteret med et medlem i rådet, behandles sagen i disse udvalg inden Byrådets behandling.

Kompetencer

Familie & Beskæftigelsesudvalget > Sundhed, Omsorg & Socialudvalget > Økonomi & Bosætningsudvalget > Byrådet

Indstilling

Direktøren for Fritid Sundhed Omsorg & Social indstiller til Familie og Beskæftigelsesudvalget og Sundhed, Omsorg & Socialudvalget, at det indstilles til Byrådet, at

- Handicaprådets opdaterede vedtægter godkendes

Beslutning Byrådet 07.04.2026

Godkendt.

Mussa Utto (A) deltog som stedfortræder for Karin Schwartz (A)

Tobias Wittendorff Lund (B) deltog som stedfortræder for Anne Marie G Andersen (B)

Pernille Plantener (V) deltog som stedfortræder for Henning Ravn (V)

Beslutningshistorik

Beslutning Familie & Beskæftigelsesudvalget 02.03.2026 Punkt 5

Godkendt.

Beslutning Sundhed, Omsorg & Socialudvalget 09.03.2026 Punkt 3

Godkendt.

Afbud: Karin Hansen-Schwartz (A) og Peter Nikolajsen (I)

Beslutning Økonomi & Bosætningsudvalget 23.03.2026 Punkt 10

Godkendt.

Punkt 6: Modtagelse af tilskud vedrørende VE på land i 2026

EMN-26/0001239

Resumé

By-, Land- og Kirkeministeriet har tildelt Esbjerg Kommune et tilskud på 2.477.904 kr. i 2026 som led i den nationale ordning om økonomisk anerkendelse til kommuner, der bidrager til udbygning af vedvarende energi på land.

Plan, By & Lokalsamfundsudvalget og Klima & Erhvervsudvalget skal tage stilling til, om det skal indstilles til Byrådet at godkende modtagelsen af et tilskud på 2.477.900 kr. fra VE på land for 2026, og at der afsættes et udgiftsbudget svarende til tilskuddet fordelt med 1.700.000 kr. til Plan, By & Lokalsamfundsudvalgets politikområde Byfornyelse og til Klima & Erhvervsudvalgets politikområde Byggeri, vedligehold og energi med 377.900 kr. og til politikområdet Miljø med 400.000 kr.

Sagsfremstilling

Regeringens landdistriktsudspil "Sammenhæng og balance" danner rammen for tilskudsordningen til kommuner, der bidrager til VE-udbygningen. På den baggrund har By-, Land- og Kirkeministeriet udsendt tildelingsbrev til de berettigede kommuner, herunder Esbjerg Kommune.

Tilskuddet beregnes ud fra:

- Nytilsluttet VE-kapacitet i kommunen
- Produktionen i 2024 fra eksisterende anlæg

Esbjerg Kommune står til at modtage et tilskud på 2.477.904 kr. i 2026.

Tilskudsordningen fortsætter i perioden 2026–2035, men det vides først primo 2027 om Esbjerg Kommune fortsat er berettiget.

Midlerne kan anvendes inden for kommunens almindelige opgaveområder, uden specifikke bindinger. Teknik & Miljø foreslår at prioritere midlerne til VE-indsats.

På baggrund af beslutningen om VE og fasemodellen i Byrådet foreslås en fordeling af midler:

0,4 mio. kr. til VE-konsulent (der blev prioriteret 400.000 fra klimapuljen senest, som dermed kan tilbageføres til anden prioritering) - politikområdet Miljø under Klima & Erhvervsudvalget.

Der er i klimapuljen afsat en indsatspulje til VE-udbredelse. Puljen dækker bl.a. udgifter til en VE-konsulent, som hvert projektområde får tilbudt. Konsulentens funktion er at sikre en lige og retfærdig proces for alle involverede parter. Der blev oprindeligt afsat 600.000 kr., men det har vist sig, at der i praksis er behov for flere konsulenttimer pr. projekt end først antaget. Derfor besluttede Klima & Miljøudvalget d. 5. december 2025 at omprioritere yderligere 400.000 kr. til VE-udbredelsespuljen. Finansieringen blev fundet fra øvrige indsatspuljer i klimapuljen. Med tilgangen af VE-midler foreslås det, at de 400.000 kr. tages af VE-midlerne i stedet, og tilsvarende at beslutningen i Klima & Miljøudvalget fra 5. december 2025 bortfalder.

0,5 mio. kr. til udvikling og styrkelse af energisystemerne, herunder udvikling af microgrid – politikområdet Byfornyelse under Plan, By & Lokalsamfundsudvalget.

Esbjerg Kommunes erhvervsstrategi beror på tiltrækning af virksomheder inden for data og Power-to-X. Esbjerg Kommune har opkøbt mere end 400 ha erhvervsarealer, sikret planlægningen og byggemodningen af arealer. Der er stor interesse fra virksomheder i forhold til at etablere sig i arealerne.

Der er dog en udfordring i forhold til at sikre strøm til produktionen. Esbjerg Kommune er i tæt samarbejde med både virksomhederne og Energinet. For at supplere dette, vil der komme et forslag om at afdække mulighederne for at etablere microgrid, som er lokale elforsyninger til de enkelte virksomheder. I det arbejde vil der kunne være behov for at købe ekstern viden ind.

1,2 mio. til planlægning af VE-projekter - politikområdet Byfornyelse under Plan, By & Lokalsamfundsudvalget.

Esbjerg Kommunes arbejde med nye VE-anlæg sker efter en faseopdelt model. I første og anden fase fastlagde man de overordnede retningslinjer for, hvordan planlægningen skal foregå og prioriterede, hvilke projekter der arbejdes videre med. I tredje fase går Teknik & Miljø i dialog med ansøgerne og lokalområdet med henblik på at tilpasse projekterne, og sikre en lokal forankring af processen. Fase 3 kræver tid og ressourcer, hvis den lokale forankring skal forbedres og projekterne skal tilpasses lokale ønsker og forhold.

Beslutter man politisk at godkende projekterne til fase 4 igangsættes den formelle myndighedsbehandling med udarbejdelse af kommuneplanændring og lokalplan samt miljøvurdering.

For at komme i mål med både dialoggrupper og den lokale forankring, og senere lokalplanlægning vil en styrkelse af området være nødvendigt.

0,38 mio. til projekt "solceller på kommunale tage", forbeholdt at lovgivningen som forventet lempes i år - Politikområdet Byggeri, vedligehold og energi under Klima & Erhvervsudvalget.

I det afgående Klima & Miljøudvalg har der igennem seneste byrådsperiode været stor fokus på potentialet ved opsætning af solceller på kommunale bygningers tage. Der foreligger en kortlægning af egnede tage. Indtil nu har det ikke været en bæredygtig business case på grund af lovgivningen på området. Det forventes dog nu, at lovgivningen ændres i år, og dermed bør potentialet genbesøges.

Økonomi

Esbjerg Kommune er tildelt 2.477.904 kr. i 2026. Det indstilles i sagen at der afsættes et udgiftsbudget i 2026 svarende til indtægten fra puljen.

Tilsagnsskrivelsen beskriver, at midlerne:

- Kan anvendes frit inden for kommunens almindelige opgaveområder.
- Indtægten skal indtægtsføres som særskilt post i regnskabet for 2026 på hovedkonto 7 (Renter, tilskud, udligning og skatter) i den kommunale kontoplan.
- Er underlagt den almindelige kommunale revision – der aflægges ikke særskilt regnskab og der er ingen økonomiske bindinger ud over de generelle krav til kommunens regnskabspraksis.

Kompetencer

Plan, By & Lokalsamfundsudvalget > Klima & Erhvervsudvalget > Økonomi & Bosætningsudvalget > Byrådet

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller, at det indstilles til Byrådet, at

1. Der gives en indtægtsbevilling på 2.477.900 kr. i 2026 til politikområdet Finansiering under Økonomi & Bosætningsudvalget finansieret af tilskudspuljen for VE på land.
2. Der afsættes et udgiftsbudget på samlet 2.477.900 kr. i 2026 finansieret af tilskuddet, fordelt med 1.700.000 kr. til Plan, By & Lokalsamfundsudvalgets politikområde Byfornyelse og til Klima & Erhvervsudvalgets politikområde Byggeri, vedligehold og energi med 377.900 kr. og til politikområdet Miljø med 400.000 kr.

Beslutning Byrådet 07.04.2026

Indstillingen blev sat til afstemning.

For	27 A (5), B (1), C (3), F (2), I (1), V (11), Ø (2), Hans Erik Møller, Michael Harbøll
Imod	4 O (2), Æ (2)
Undlod	0
I alt	31

Godkendt

Liste O og Æ fremsatte følgende mindretalsudtalelse:

"Dansk Folkeparti og Danmarksdemokraterne stemmer imod forslaget, da pengene jævner forvaltningens indstilling, ønskes brugt til blandt andet VE-Konsulent og udbredelse af nye VE-anlæg på land.

Det er vi lodret imod, da det medfører gener for lokalbefolkningen og ødelægger vores natur."

Mussa Utto (A) deltog som stedfortræder for Karin Schwartz (A)

Tobias Wittendorff Lund (B) deltog som stedfortræder for Anne Marie G Andersen (B)

Pernille Plantener (V) deltog som stedfortræder for Henning Ravn (V)

Beslutningshistorik

Beslutning Plan, By & Lokalsamfundsudvalget 16.03.2026 Punkt 7

1. Godkendt.
2. Godkendt.

Beslutning Klima & Erhvervsudvalget 17.03.2026 Punkt 6

1. Godkendt.
2. Godkendt.

Beslutning Økonomi & Bosætningsudvalget 23.03.2026 Punkt 11

Indstillingen blev sat til afstemning.

For **10** V (4), B (1), I (1), A (1), F (1), C (1), Løsgænger Michael Harbøll
Imod **1** Æ (1)
Undlod **0**
I alt **11**

Indstillingen blev godkendt.

Punkt 7: Aftale med Miljø- og Ligestillingsministeriet v. Kystdirektoratet om statslig forundersøgelse af Esbjerg og forstæder

EMN-25/0009403

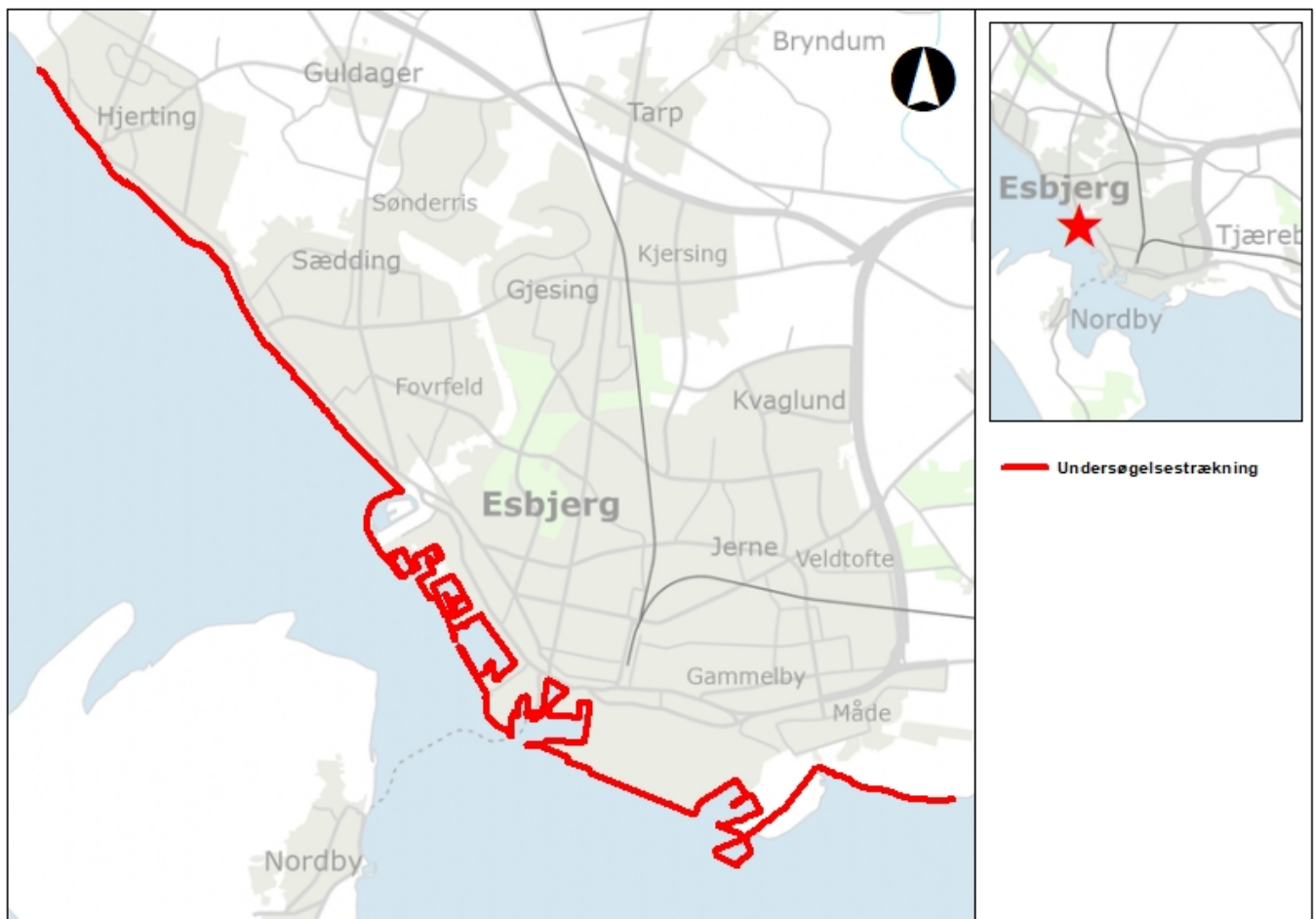
Resumé

Miljø- og Ligestillingsministeriet ønsker at igangsætte en statslig forundersøgelse af Esbjerg og forstæder i 2026 med henblik på en hurtigere fremdrift på kystbeskyttelse og stormflodssikring. Det drejer sig om strækningen fra Hjerting i nord til Måde i syd.

Forundersøgelsen ved Esbjerg er en af i alt 11 undersøgelsesområder i Danmark, som ønskes i gangsat i 2026 og 2027. Der er lagt op til, at forundersøgelserne skal indgå grundlag for en senere prioritering af økonomiske midler i en statslig investeringsplan.

Aftalen indebærer, at staten v. Kystdirektoratet står for forundersøgelsen i et samarbejde med Esbjerg Kommune, som medfinansierer udgifterne med 50% svarende til 2,1 mio. kr.

Klima & Erhvervsudvalget skal tage stilling til, om det indstilles til byrådet, at der indgås aftale med staten.

Sagsfremstilling

Der er i efteråret 2025 indgået en politisk aftale mellem regeringen og en række partier om en national accelerationspakke for kystbeskyttelse. I aftalen indgår bl.a. gennemførelse af 11 statslige forundersøgelser, som skal understøtte hurtig etablering af kystbeskyttelse de steder, hvor behovet er størst. Esbjerg med forstæder er udvalgt som et af de 11 lokaliteter for en forundersøgelse, som

er planlagt til gennemførelse i 2026 med planlagt overlevering til kommunen i starten af 2027.

Strækningen løber fra Hjerting i nord til Måde i syd.

Strækningen langs Esbjerg by og havn og strækningen langs Strandpromenaden i Hjerting er i forvejen udpeget af staten efter EU's Oversvømmelsesdirektiv som et område med særlig risiko for stormflod.

Esbjerg Kommune er derfor også forpligtet til senest i 2027 at revidere den eksisterende Klima- og risikostyringsplan for Esbjerg by og havn 2022-27. Resultaterne fra forundersøgelsen vil dermed levere væsentlige input til denne revision.

Kystdirektoratet leder forundersøgelsen, men ønsker at gennemføre denne i samarbejde med kommunen inden for rammerne af en samarbejdsaftale. Samme proces er planlagt for de 10 øvrige udvalgte områder i Danmark.

Forundersøgelsen vil munde ud i et forprojekt i form af en skitse til et muligt kystbeskyttelsesprojekt, som efterfølgende kan detailprojekteres. Der vil være tale om en minimumsløsning med et særligt blik for naturbaserede løsninger, som fokuserer på håndtering af stormflodsriskoen, men med hensyntagen til andre oversvømmelseskilder og med henblik på at andre merværdier som multifunktionalitet og byudvikling kan indarbejdes.

Klima

Gennemførelse af forundersøgelsen med henblik på en samlet løsning for stormflodssikring af Esbjerg anses som en vigtig del af klimaarbejdet, da det bidrager til at gøre Esbjerg Kommune robust i forhold til nuværende og fremtidige klimaforandringer.

Lovgrundlag, planer mv.

Oversvømmelsesdirektivet/Oversvømmelsesloven.

Klima- og risikostyringsplan for Esbjerg by og havn 2022-27.

DK2020 - Klimahandleplaner.

Kystbeskyttelsesloven.

Økonomi

Forundersøgelsen medfinansieres af kommunen med 50% af det samlede beløb på 4,2 mio. kr., som svarer til 2,1 mio. kr. for Esbjerg Kommune. De angivne beløb er enslydende for de 11 undersøgelsesområder. Det foreslås, at beløbet finansieres af likvide midler.

Kompetencer

Klima & Erhvervsudvalget > Økonomi & Bosætningsudvalget > Byrådet

Høring

Offentligheden vil blive orienteret undervejs i processen for forundersøgelsen. Hvis forundersøgelsen efterfølgende munder ud i et kommunalt fællesprojekt, vil projektet komme i offentlig høring i forbindelse med afgørelse efter Kystbeskyttelsesloven.

Vurdering herunder alternativer

Regeringen har den 23. februar 2026 fremlagt "National plan for kystbeskyttelse af Danmark" (Klimatilpasningsplan II) som oplæg til forhandling med Folketingets partier. I planen indgår allokering af 14,9 mia. kr. til en national investeringsplan for kystbeskyttelse frem mod 2040, dækkende i omegnen af 85% af udgifterne til de kommunale kystbeskyttelsesprojekter. Der er lagt op til, at de statslige forundersøgelser indgår som en del af beslutningsgrundlaget for fordeling af disse midler. Hvis der ikke indgås aftale med staten om forundersøgelsen vil Esbjerg Kommune selv skulle stå for en forundersøgelse for at kunne komme i betragtning til midler i en mulig besluttet national investeringsplan.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller, at det indstilles til byrådet, at aftalen med Miljø- og Ligestillingsministeriet v. Kystdirektoratet om forundersøgelse af Esbjerg og forstæder tiltrædes, og at udgiften hertil på 2,1 mio. kr. finansieres af likvide midler.

Beslutning Byrådet 07.04.2026

Godkendt.

Mussa Utto (A) deltog som stedfortræder for Karin Schwartz (A)
Tobias Wittendorff Lund (B) deltog som stedfortræder for Anne Marie G Andersen (B)
Pernille Plantener (V) deltog som stedfortræder for Henning Ravn (V)

Beslutningshistorik

Beslutning Klima & Erhvervsudvalget 17.03.2026 Punkt 7

Godkendt.

Beslutning Økonomi & Bosætningsudvalget 23.03.2026 Punkt 12

Godkendt.

Punkt 8: Orientering om magtanvendelser på det specialiserede voksenområde i 2025

EMN-26/0000341

Bilag

Bilag 1 Forhåndsgodkendelser

Resumé

Alle tilfælde af magtanvendelse skal i henhold til gældende lovgivning indberettes til forvaltningen og Socialtilsynet. Forvaltningen har ansvaret for behandling og opfølgning på samtlige indberetninger om magtanvendelse.

I løbet af 2025 er der registreret i alt 80 tilfælde af akut magtanvendelse over for voksne borgere i både kommunale og eksterne botilbud.

Der er i 2025 truffet afgørelse om i alt 15 foranstaltninger efter servicelovens regler om magtanvendelse. Foranstaltningerne har til formål at sikre, at borgerne kan modtage den nødvendige omsorg og/eller at forebygge, at borgerne udsætter sig selv eller andre for fare. Det drejer sig for eksempel om anvendelse af dørsensorer, sele i kørestol samt kortvarig fastholdelse i forbindelse med hygiejnesituationer.

Derudover er der givet tilladelse til at forhindre en borgers adgang til internet og mobiltelefon som følge af dom.

Sagen forelægges til orientering for Byrådet og vedrører status for magtanvendelser på det specialiserede voksenområde.

På udvalgmødet deltager udviklingskonsulent Annette Bonde Bertelsen under punktet.

Sagsfremstilling

Baggrund og formål

Magtanvendelse over for voksne er et alvorligt indgreb i retten til selvbestemmelse og reguleres af servicelovens kapitel 24. Formålet med lovgivningen er, at

- Styrke retssikkerheden for borgere med varigt nedsat psykisk funktionsevne
- Sikre, at alle borgere får nødvendig omsorg uanset kommunikationsevne eller funktionsnedsættelse
- Håndtere potentielt farlige situationer på en fagligt forsvarlig måde
- Begrænse brugen af magt gennem kompetenceudvikling og systematisk faglig refleksion

Et centralt mål er at skabe trygge og værdige rammer for voksne, hvor magtanvendelse kun anvendes som absolut sidste udvej.

I henhold til Serviceloven er det fastlagt, at magtanvendelse alene kan finde sted i situationer, hvor der er en nærliggende risiko for, at en borger vil udsætte sig selv eller andre for væsentlig

personskade. Magtanvendelse kan i disse tilfælde ske ved at fastholde eller føre borgeren væk fra situationen, dog kun når det er absolut nødvendigt ud fra en konkret vurdering af proportionalitet og nødvendighed. Dette sikrer, at borgerens retssikkerhed og integritet respekteres og beskyttes.

Magtanvendelser i 2025

Socialtilsynet gennemgår løbende alle indberetninger om magtanvendelser kvartalsvis samt i forbindelse med tilsynsbesøg. Forvaltningen arbejder systematisk med faglig vurdering og opfølgning på indberetningerne med fokus på læring, kvalitetssikring og forebyggelse.

Den samlede indsats har til formål, at

- Fremme borgernes ret til selvbestemmelse uanset kommunikationsevner og funktionsnedsættelser
- Reducere behovet for magtanvendelse gennem forebyggende indsatser
- Understøtte anvendelsen af alternative løsninger og relevante støtteforanstaltninger, der tager udgangspunkt i borgernes individuelle behov.

Tabel 1 viser udviklingen i antallet af godkendte akutte fastholdelser fra 2021-2025. Akutte fastholdelser er magt i form af at føre eller fastholde en borger samt nødret og nødværge.

I 2025 blev der registreret 40 akutte magtanvendelser, som alle er vurderet og godkendt i overensstemmelse med servicelovens bestemmelser.

Magtanvendelse kan i særlige situationer være nødvendig for at forebygge alvorlig skade og sikre borgerens eller andres sikkerhed. Dette kan blandt andet være tilfældet, når

- En borger er i færd med at påføre sig selv alvorlig personskade, og medarbejdere griber fysisk ind for at afværge dette
- En borger i affekt udviser adfærd, der indebærer risiko for skade på andre personer, for eksempel ved fysisk at gribe fat i andre borgere eller medarbejdere
- Det vurderes nødvendigt at anvende magt for at sikre borgeren den nødvendige omsorg og tryghed

I 2025 blev der registreret i alt 40 magtanvendelser, som *ikke* er godkendt i henhold til Serviceloven.

- 10 magtanvendelser skete som led i behandling eller opfølgning på operation efter Sundhedsloven.
- 28 magtanvendelser skete med henvisning til nødret eller nødværge. Eksempler herpå:
 - Medarbejdere har i 19 tilfælde låst sig ind i borgers lejlighed for at sikre, at borgeren var ok og/eller at fjerne fordærvet affald, sprøjte for fluer og mider med videre.

- En borger er i ét tilfælde blevet forhindret i livsfarlig selvskade.
 - Medarbejdere har i fire tilfælde låst sig ind i en konkret borgers lejlighed for at fjerne fordærvede madvarer og for at sikre, at borgeren var ok.
 - Medarbejdere har i tre tilfælde anvendt magt over for en konkret borger, da borger var til fare for medarbejderen. Borgeren har ikke en varig psykisk funktionsnedsættelse.
 - En medarbejder holdt en havelåge, så én borger ikke kunne komme ind til en anden borger.
- To magtanvendelser havde ingen hjemmel i lovgivningen, da de to borgere ikke var til fare for sig selv eller andre, og magtanvendelserne skulle derfor være forebygget med alternative løsninger.

I tallene for 2024 og 2025 er nødret og nødværge talt med under "ikke godkendte", da det alene er politiet, der kan afgøre, om de er lovlige. Derfor er tallene for "ikke godkendte" for årene 2021-2023 lavet, da det alene er magtanvendelser, der hverken havde hjemmel i Serviceloven, Sundhedsloven eller Straffelovens § 13 og § 14.

Tabel 1: Akutte fastholdelser fra 2021 til 2025

	2021	2022	2023	2024	2025
Godkendte akutte fastholdelser, jf. Servicelovens §124c og d m.fl.. Indtil 2024 er Straffelovens §§ 13 og 14 talt med.	39	69	55	44	41
Ikke godkendte akutte fastholdelser (fra og med 2024 er Straffelovens §§13 og 14 talt med)	1	11	2	37	40
Indberetninger i alt	40	80	57	81	81

Fordelingen af magtanvendelser i botilbud

I 2025 er der registreret magtanvendelser over for 21 borgere fordelt på ni kommunale og fem eksterne afdelinger. Se tabel 2 for en oversigt.

Én afdeling skiller sig ud med 31 magtanvendelser fordelt på tre borgere. Afdelingen har en målgruppe med borgere, der har komplekse psykiatriske og kognitive udfordringer, hvilket betyder, at der i perioder kan være et øget behov for indgriben i akutte situationer. Den hyppigere anvendelse af magt skal derfor ses i sammenhæng med borgernes omfattende støttebehov samt medarbejdernes ansvar for at sikre omsorg og sikkerhed.

For én borger er der registreret 19 magtanvendelser. Borgeren kom fra en anden kommune og er ikke længere bosat i botilbuddet. Siden september 2025 har der ikke været behov for at anvende magt over for borgere i botilbuddet.

Af Socialtilsyn Syds seneste uanmeldte tilsynsrapport fremgår det, at medarbejderne arbejder systematisk og fagligt forsvarligt med forebyggelse og håndtering af komplekse situationer.

I Udviklingscenter Vest er der foretaget 16 magtanvendelser over for en konkret borger, primært i forbindelse med omsorg og pleje efter operation.

Tabel 2: Oversigt over magtanvendelser fordelt på centrene og borgere

Center	Antal magtanvendelser	Fordelt på antal afdelinger	Overfor antal borgere
Specialcentret	0	0	0
Udviklingscenter Vest	41	8	13
Center for Sociale Indsatser	31	1	3
I alt i Voksen Social	72	9	16
Eksterne tilbud:			
Private og regionale	8	5	5
I alt	80	14	21

Forhåndsgodkendelse til brug af beskyttelsesmidler, aflåsninger, sensorer og velfærdsteknologiske løsninger

For borgere med betydelige og varige psykiske funktionsnedsættelser, som ikke er i stand til at give informeret samtykke, kan der i særlige tilfælde anvendes beskyttelsesmidler, aflåsninger af døre samt sensorer og andre former for velfærdsteknologi.

Formålet med disse tiltag er at støtte borgerens bevægelsesfrihed, omsorg, tryghed, værdighed og sikkerhed - og ikke at begrænse borgerens selvbestemmelsesret unødigt.

I henhold til Servicelovens §§ 125, 128 og 128 a-h har kommunens tilbud mulighed for at søge om forhåndsgodkendelse til anvendelse af disse løsninger. Ansøgningen sker i tæt dialog med

borgeren, pårørende og eventuelt værge, og de skal altid tage udgangspunkt i borgerens individuelle behov og rettigheder.

Der kan desuden søges om kortvarig fastholdelse i henhold til Servicelovens §§ 135 a og 136 c med personlig pleje, for eksempel ved sårskift eller bleskift, hvis det er nødvendigt for at kunne gennemføre indsatsen på en værdig og omsorgsfuld måde.

Det grundlæggende formål med forhåndsgodkendelserne er at sikre, at borgerne modtager den nødvendige omsorg og samtidig ikke udgør en fare for sig selv eller andre. Ansøgningerne behandles af forvaltningen og en jurist. Myndighedschefen træffer efterfølgende en afgørelse. Forhåndsgodkendelser kan gives for en periode på op til 12 måneder - for beskyttelsesseler er det op til 18 måneder. Herefter skal der ansøges på ny. Det er en forudsætning, at der kontinuerligt arbejdes forebyggende med henblik på at minimere anvendelsen af de beskrevne løsninger.

Forhåndsgodkendelser i 2025

I 2025 er der bevilget i alt 16 forhåndsgodkendelser til magtanvendelse over for borgere med varige og betydelige psykiske funktionsnedsættelser. Forhåndsgodkendelserne er givet i overensstemmelse med gældende lovgivning og på baggrund af individuelle konkrete vurderinger. De enkelte forhåndsgodkendelser er nærmere beskrevet i bilag 1.

Indsatser og fagligt fokus

Forvaltningen har over en årrække haft et vedvarende fokus på at forebygge magtanvendelse og sikre korrekt anvendelse af reglerne gennem styrkelse af medarbejdernes faglige kompetencer. Kendskab til reglerne om magtanvendelse - herunder retssikkerhed, proportionalitet og dokumentationskrav - indgår som en fast del af introduktionen for nye medarbejdere og understøttes løbende gennem faglig opkvalificering.

I det pædagogiske arbejde anvendes blandt andet evidensbaserede metoder som:

- KRAP (Kognitiv, Ressourcefokuseret og Anerkendt Praksis)
- Neuropædagogik
- Low arousal-tilgang
- Nænsomt nødværge

Der arbejdes systematisk med at understøtte borgernes egne mestringsstrategier - særligt i forhold til borgere med selvskadende adfærd - og borgere, der ikke har varige funktionsnedsættelser. Dette med henblik på at reducere antallet af situationer, hvor borgeren er til fare for sig selv og andre.

Organisatorisk opfølgning og kvalitetssikring

Afdelingerne orienterer Socialtilsyn Syd om både akutte og forhåndsgodkendte magtanvendelser i overensstemmelse med gældende lovgivning og indberetningspligt. Dette sikrer gennemsigtighed og understøtter en løbende kontrol af, at magtanvendelser anvendes lovmedholdeligt, proportionalt og med respekt for borgernes rettigheder og værdighed.

Magtanvendelserne drøftes systematisk på personalemøder og med forvaltningen med fokus på:

- Sikring af lovmedholdelig praksis
- Faglig sparring
- Vidensdeling
- Løbende læring og kvalitetssikring

Pårørende og værger orienteres efter aftale med borgeren.

Der er en vedvarende opmærksomhed på medarbejdernes arbejdsmiljø, hvor tryghed og trivsel indgår som væsentlige elementer i den samlede indsats. Samlet set er målsætningen at sikre en fagligt funderet og ansvarlig praksis, der balancerer hensynet til borgernes trivsel, retssikkerhed og medarbejdernes arbejdsvilkår.

Lovgrundlag, planer mv.

Alle fysiske indgreb i selvbestemmelsesretten skal indberettes i henhold til Retssikkerhedslovens §§ 15 og 16 samt Servicelovens kapitel 24. Kommunen er forpligtet til at føre tilsyn og sikre, at praksis er lovmedholdelig og fagligt forsvarlig.

Kompetencer

Sundhed, Omsorg & Socialudvalget > Økonomi & Bosætningsudvalget > Byrådet

Indstilling

Direktøren for Fritid Sundhed Omsorg & Social indstiller til Sundhed, Omsorg & Socialudvalget, at det indstilles til Byrådet, at

1. Der orienteres om magtanvendelser og andre indgreb i retten til selvbestemmelse på det specialiserede socialområde i 2025.
2. Sagen sendes til orientering i Handicaprådet.

Beslutning Byrådet 07.04.2026

1. Orientering givet
2. Godkendt

Mussa Utto (A) deltog som stedfortræder for Karin Schwartz (A)

Tobias Wittendorff Lund (B) deltog som stedfortræder for Anne Marie G Andersen (B)

Pernille Plantener (V) deltog som stedfortræder for Henning Ravn (V)

Beslutningshistorik

Beslutning Sundhed, Omsorg & Socialudvalget 09.03.2026 Punkt 6

1. Orientering givet.

2. Godkendt.

Afbud: Karin Hansen-Schwartz (A) og Peter Nikolajsen (I)

Beslutning Økonomi & Bosætningsudvalget 23.03.2026 Punkt 13

1. Orientering givet.

2. Godkendt.

Punkt 9: Opgørelse over magtanvendelse og værgemål 2025 på ældreområdet

EMN-26/0001882

Bilag

Beretning til Byrådet om magtanvendelse og værgemål i 2025

Resumé

Fritid Sundhed Omsorg & Social har foretaget den årlige opgørelse over magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten for plejekrævende borgere tilknyttet Hjemmepleje og Plejehjem.

Tallene bruges også til den løbende uddannelse af personale inden for plejeområdet i forvaltningen og til konkrete målrettede indsatser.

Sagsfremstilling

Fritid Sundhed Omsorg & Social har udarbejdet den årlige opgørelse over sager om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten i hjemmeplejen og på plejehjem.

Nedenfor følger udvalgte tal fra opgørelsen i "Beretning til Byrådet om magtanvendelse og værgemål i 2025", som er vedhæftet sagen som bilag 1.

Magtanvendelse for årene 2021-2025, jf. Serviceloven

Foranstaltning	2025	2024	2023	2022	2021	Bemærkning
§124c Afværgehjælp	0	1	0	0	0	
§124d Fastholdelse mv		4	0	0	0	Hvor den psykiske funktionsnedsættelse ikke er en konsekvens af demens e.l. 1/1-25 ny lovgivning på området
§124d Fastholdelse mv	12					Ny magtanvendelseslovgivning gældende fra 1/1-25. Lovgivningen omfatter hele kapitel 24
§125 Særlige dørbådnere	6	4	6	2	6	
§128 Stofseler	4	4	2	4	7	

§128b Tryghedsskabende velfærdsteknologi	0	0	1	0	0	Hvor den psykiske funktionsnedsættelse ikke er en konsekvens af demens e.l., eller hvis personen eller værge modsætter sig anvendelse af velfærdsteknologien.
§128c Låsning og sikring af yderdøre og vinduer	0	0	0	0	0	
§128d Låsning og sikring af døre til fælles opholdsrum	0	0				Ny magtanvendelseslovgivning gældende fra 1/7-24.
§128e Låsning og sikring af døre til servicearealer og fælleskøkken	0	0				Ny magtanvendelseslovgivning gældende fra 1/7-24.
§128f Låsning og sikring af låger mv. fra et bo- eller dagtilbuds udeareal	0	0				Ny magtanvendelseslovgivning gældende fra 1/7-24.
§129 og §129a Flytning uden samtykke	0	0	0	0	0	
§136a Kortvarig fastholdelse i personlig hygiejne situationer	4	5	0	0	0	Magtanvendelsesregel kun gældende for mennesker hvor den psykiske funktionsnedsættelse ikke er en konsekvens af demens e.l.
§136c Kortvarig fastholdelse i personlig hygiejne	21	15	12	4	10	Magtanvendelsesregel kun gældende for mennesker hvor den psykiske

situationer						funktionsnedsættelse er en konsekvens af demens e.l.
§136d Fastholdelse mv ved meget grænseoverskridende eller meget konfliktskabende adfærd		12	7	2	2	Magtanvendelsesregel kun gældende for mennesker hvor den psykiske funktionsnedsættelse er en konsekvens af demens e.l. 1/1-25 ny lovgivning på området.
§136f Flytning uden samtykke	8	2	9	7	14	Magtanvendelsesregel kun gældende for mennesker hvor den psykiske funktionsnedsættelse er en konsekvens af demens e.l. og hvor borger ikke modsætter sig flytning og hvor værge eller fremtidsfuldmægtig tiltræder afgørelsen. Fra 1/7-25 indføres attest til nær pårørende. Attestholder skal ligesom værge eller fremtidsfuldmægtig tiltræde afgørelse, med mindre borger kan give et habilt samtykke.
Værgemål §5 Økonomisk/personlig værgemål ansøgt af Myndighedsafdeling ved sundhed og omsorg	14	15	22	25	22	

Oplysningerne i opgørelsen er indhentet fra Esbjerg Kommunes indberetninger til Socialstyrelsen. Tallene er udtryk for antal borgere, hvor der kan være foretaget flere foranstaltninger for den enkelte borger. Det er dermed ikke antal gange/situationer, hvor der har været anvendt magt efter den enkelte paragraf.

Opgørelsen er for 2021 til 2025. Det er tydeliggjort med tekst og farver i opgørelsen, hvor der er kommet ny lovgivning på området i opgørelsesperioden.

Opgørelsens resultater

Det ses i tabellen, at antallet af indberettede magtanvendelser samt behovet for sparring for at undgå magtanvendelse i de enkelte borgersager er stigende.

I opgørelsen ses for eksempel, at der er en stigning i antallet af indberettede anvendelser i forhold til kortvarig fastholdelse i personlig hygiejne, jf. § 136a og § 136c.

Der er tale om en generel stigning i antal indberetninger. Der er flere borgersager og ikke mindst flere komplekse borgersager. Alle medarbejdere i hjemmepleje skal gennemgå kurset *Personcentreret Rehabilitering*, og alle medarbejdere på plejehjem skal gennemgå *Personcentreret Omsorg*. Samtidig har vores demenskonsulenter øget deres undervisning af medarbejdere i plejehjem og hjemmeplejen markant. Dette er med til at øge opmærksomheden på området og medvirker til, at antallet af indberetninger stiger, og mørketallet alt andet lige falder.

Der er på baggrund af ovennævnte resultater et fortsat fokus på undervisning og understøttelse af den faglige refleksive proces for medarbejderne.

Undervisning og læring

I Fritid Sundhed Omsorg & Socials bestræbelser på at overholde omsorgspligten, såvel som reglerne vedrørende magt og tvang, er det nødvendigt, at alle medarbejdere, der har den direkte kontakt til borgerne, har kendskab til lovgivningen vedrørende magt og tvang og viden om, hvordan man ved hjælp af socialpædagogiske metoder kan mindske magtanvendelse til det absolut nødvendige.

Demensfaglige konsulenter underviser i lovgivningen vedrørende magt og tvang til personale i hjemmeplejen og på plejehjem i kommunalt regi og til private udbydere.

Demensfaglige konsulenter varetager undervisningen af medarbejderne vedrørende forståelse for de socialpædagogiske principper og tryghedsskabende initiativer, der er medvirkende til overholdelse af omsorgspligten og forhindre magtanvendelse.

I de enkelte teams er det derfor vigtigt at drøfte og analysere de konkrete situationer i medarbejdergruppen og finde handlemuligheder, der gør, at tvangsmæssige foranstaltninger kan forebygges og mindskes til det mest skånsomme for borgeren.

Demensvidenspersoner ansat i Plejehjem & Hjemmepleje leverer demensfaglige indsatser til

borgerne samt vejleder øvrige medarbejdere i konkrete situationer.

Der er udarbejdet handlingsanvisende faglige instrukser i forhold til de nævnte §§ i serviceloven vedrørende magtanvendelser.

Disse tiltag er med til at udbrede kendskabet til lovgivningen om magt og tvang, og dermed også formålet med denne lovgivning, at begrænse magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten, til det absolut nødvendige.

Lovgrundlag, planer mv.

Servicelovens kapitel 24 samt værgemålssager, jf. Værgemålslovens § 5.

Kompetencer

Sundhed, Omsorg & Socialudvalget > Økonomi & Bosætningsudvalget > Byrådet

Indstilling

Direktøren for Fritid Sundhed Omsorg & Social indstiller til Sundhed, Omsorg & Socialudvalget, at det indstilles til Byrådet, at

1. Der orienteres om beretning for 2025 om magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten samt værgemålssager for ældreområdet i Fritid Sundhed Omsorg & Social.
2. Sagen sendes til orientering i Ældrerådet.

Beslutning Byrådet 07.04.2026

1. Orientering givet
2. Godkendt

Mussa Utto (A) deltog som stedfortræder for Karin Schwartz (A)

Tobias Wittendorff Lund (B) deltog som stedfortræder for Anne Marie G Andersen (B)

Pernille Plantener (V) deltog som stedfortræder for Henning Ravn (V)

Beslutningshistorik

Beslutning Sundhed, Omsorg & Socialudvalget 09.03.2026 Punkt 5

1. Orientering givet.

Udvalget har besluttet, at opgørelser på ældreområdet og det specialiserede voksenområde i større grad ensrettes og antal magtanvendelser fremover fremgår af begge opgørelser.

2. Godkendt.

Afbud: Karin Hansen-Schwartz (A) og Peter Nikolajsen (I)

Beslutning Økonomi & Bosætningsudvalget 23.03.2026 Punkt 14

1. Orientering givet.
2. Godkendt

Punkt 10: Orientering om tilsyn der er gennemført af Socialtilsyn Syd i 2025

EMN-25/0000152

Bilag

Bilag 1 Dagsordenspunkt oversigt over tilbud

Bilag 2 Socialtilsynets samlede vurderinger på tværs af tilbuddene

Orientering om tilsyn der er gennemført af Socialtilsyn

Resumé

På socialområdet føres der tilsyn med alle tilbud, der er omfattet af lov om socialtilsyn, herunder botilbud, behandlingstilbud og forsorgshjem i Esbjerg Kommune.

Socialtilsyn Syd varetager godkendelse og driftsorienteret tilsyn med Esbjerg Kommunes botilbud og forsorgshjem i afdelingen Voksen Social (Udviklingscenter Vest og Center for Sociale Indsatser) under forvaltningen Fritid Sundhed Omsorg & Social. Socialtilsyn Syd har ved de driftsorienterede tilsyn i 2025 vurderet, at samtlige tilbud under Voksen Social fortsat har den fornødne kvalitet i henhold til lov om socialtilsyn.

Med denne sag orienteres Byrådet om de gennemførte tilsyn i 2025 samt Socialtilsynets samlede vurdering af kvaliteten på tilbuddene i Udviklingscenter Vest og Center for Sociale Indsatser. En samlet oversigt over de tilbud, der er omfattet af lov om socialtilsyn, fremgår af bilag 1.

På udvalgmødet deltager udviklingskonsulent Annette Bonde Bertelsen under punktet.

Sagsfremstilling

Socialtilsyn Syd varetager godkendelse og fører driftsorienteret tilsyn med tilbud under Voksen Social i Esbjerg Kommune. Formålet med tilsynet er at sikre, at borgerne modtager en indsats, der er i overensstemmelse med formålet for offentlige tilbud efter lov om social service, og at tilbuddene har den fornødne kvalitet.

Socialtilsynets vurderinger tager udgangspunkt i den fælles nationale kvalitetsmodel, som anvendes af alle socialtilsyn i henhold til lov om socialtilsyn. Kvalitetsmodellen danner rammen for vurderingen af kvaliteten i tilbuddene og er opbygget omkring følgende syv temaer:

- Uddannelse og beskæftigelse
- Selvstændighed og relationer
- Målgrupper, metoder og resultater
- Sundhed og trivsel
- Organisation og ledelse
- Kompetencer
- Fysiske rammer

For hvert tema er der fastlagt kriterier og indikatorer, som Socialtilsynet anvender i deres vurdering af kvaliteten på det enkelte tilbud. Godkendelse og fortsat drift sker på baggrund af en samlet vurdering af kvaliteten på tværs af temaerne.

Socialtilsynets tilsyn i 2025 danner løbende grundlag for dialog og udvikling af området i Voksen Social.

Resultat af tilsyn 2025

Der er i 2025 gennemført i alt 58 anmeldte og uanmeldte tilsyn. Socialtilsyn Syd vurderer, at samtlige tilbud under Voksen Social har den nødvendige kvalitet og dermed fortsat lever op til kravene i lov om socialtilsyn.

Samlet opsummering – Socialtilsynets vurderinger 2025

Socialtilsynets samlede vurderinger for 2025 viser, at kvaliteten i langt de fleste tilbud under Center for Sociale Indsatser og Udviklingscenter Vest overordnet er god. Tilsynet vurderer, at tilbuddene generelt understøtter borgernes trivsel, selvstændighed og sociale relationer samt borgernes selv- og medbestemmelse.

Socialtilsynet peger på en gennemgående udfordring i forhold til, at der ikke i alle tilbud er opstillet konkrete mål for borgernes uddannelse eller beskæftigelse. Dette skal dog ses i lyset af borgernes aktuelle funktionsniveau, hvor indsatsen i praksis er rettet mod stabilisering, trivsel og udvikling af forudsætninger. Dette med henblik på at kunne indgå i aktiviteter, uddannelse eller beskæftigelse på længere sigt.

I forhold til målgruppe, metoder og resultater vurderer Socialtilsynet, at kvaliteten overordnet er middel til høj. Tilsynet fremhæver dog, at der i enkelte tilbud er mangler i arbejdet med delmål og dokumentation, hvilket vanskeliggør en tydelig vurdering af borgernes udvikling. Forvaltningen har på den baggrund igangsat kompetenceudvikling inden for social- og sundhedsfaglig dokumentation og besluttet at overgå til et fælles IT-system. Dette forventes at styrke dokumentationspraksis i 2026 og 2027 samtidig med, at mest mulig tid tilbringes med borgerne.

Socialtilsynet vurderer, at kvaliteten i forhold til sundhed og trivsel i langt de fleste tilbud er god. I enkelte tilbud vurderes kvaliteten dog som middel i relation til forebyggelse af vold og overgreb. Der arbejdes systematisk med forebyggelse, risikovurdering og opfølgning på episoder i både tilbud, ledelse og forvaltning.

Endelig vurderer Socialtilsynet, at organisation, ledelse, medarbejderkompetencer og de fysiske rammer overordnet har god kvalitet. I enkelte tilbud peges der på udfordringer i forhold til slidte boliger eller rammer, som ikke i tilstrækkelig grad understøtter målgruppens behov.

Den samlede vurdering fra Socialtilsynet giver således et billede af et område med generelt god kvalitet, men med identificerede udviklingsområder, som forvaltningen arbejder systematisk med at følge op på.

En uddybende gennemgang af Socialtilsynets vurderinger på tværs af de syv temaer fremgår af

bilag 2.

Vision 2025

Af rapportering af Socialtilsyn Syds tilsyn med tilbud i Voksen Social understøtter Esbjerg Kommunes Vision 2025's mål om Livskvalitet og sundhed

Lovgrundlag, planer mv.

I forhold til lov om socialtilsyn skal socialtilsynet godkende og føre driftsorienteret tilsyn med nedenstående tilbud:

- Botilbud efter § 107 og § 108 i Lov om social service.
- Krisecentre efter § 109 i Lov om social service.
- Forsorgshjem efter § 110 i Lov om social service.
- Stofmisbrugsbehandlingstilbud efter § 101 og § 101 a i Lov om social service.
- Botilbudslignende tilbud jf. Almenboliglovens § 105 stk. 1 eller 2 med hjælp og støtte efter § 83-87, § 97, og § 102 i Lov om social service.
- Alkoholbehandlingssteder efter Sundhedslovens § 141.

Kompetencer

Sundhed, Omsorg & Socialudvalget > Økonomi & Bosætningsudvalget > Byrådet

Indstilling

Direktøren for Fritid Sundhed Omsorg & Social indstiller til Sundhed, Omsorg & Socialudvalget, at det indstilles til Byrådet, at

1. Der orienteres om tilsyn af tilbud i Voksen Social i Esbjerg Kommune 2025.
2. Sagen sendes til orientering i Udsatterådet og Handicaprådet.

Beslutning Byrådet 07.04.2026

1. Orientering givet
2. Godkendt

Mussa Utto (A) deltog som stedfortræder for Karin Schwartz (A)

Tobias Wittendorff Lund (B) deltog som stedfortræder for Anne Marie G Andersen (B)

Pernille Plantener (V) deltog som stedfortræder for Henning Ravn (V)

Beslutningshistorik

Beslutning Sundhed, Omsorg & Socialudvalget 09.03.2026 Punkt 7

1. Orientering givet.
2. Godkendt.

Afbud: Karin Hansen-Schwartz (A) og Peter Nikolajsen (I)

Beslutning Økonomi & Bosætningsudvalget 23.03.2026 Punkt 15

1. Orientering givet.
2. Godkendt

Punkt 11: Lukket: Godkendelse af underskriftsblad